

ninger, som lever i kraft af medlemmers aktive indsats, herunder indsamling af frivillige økonomiske bidrag fra sympatisører. Mindretallet vil derfor ikke blot stemme imod forslaget om en firdobling af statstilskuddet til de politiske partier, men vil også arbejde for at afskaffe den eksisterende statsstøtte til partierne.

Efter mindretallets opfattelse vil den kraftige forøgelse af statsstøtten til de politiske partier ikke gøre folkestyret mere levende og engagerende. Tværtimod. Efter al sandsynlighed vil antallet af medlemmer i partierne falde yderligere. Mange mennesker vil føle, at de ikke behøver at støtte deres parti direkte med et medlemskontingent, når partiet får penge fra statskassen. Og når partierne gennem statsstøtten bliver mindre afhængige af medlemskontingenter, vil de muligvis prioritere medlemstegning lavere. Erfaringerne fra udlandet viser, at statsstøtte ikke har givet flere, men tværtimod færre medlemmer.

Statsstøtten vil heller ikke gøre partierne til et mere livligt forum for idédebater og kanalisering af borgernes synspunkter til politikerne. Tværtimod er der risiko for, at partierne bliver topstyrede og mindre interesserede i medlemmernes engagement.

Partisystemet bliver selvkørende i den forstand, at det kan fungere hen over hovedet på vælgerne og medlemmerne - og uden deres aktive opbakning. Det kræver kun, partierne har nogle gode mediefigurer, som kan slå stærkt igennem på skærmen i de sidste par uger før valgene, således at der kan blive stemmer nok til fortsat at være på finansloven. Partierne bliver ikke vælgerforeninger, men kampagneorganisationer til valgene.

I et system med statsafhængige partier bliver folkestyre forvandlet til centralistisk politikerstyre. For når partiets overlevelse bliver mere afhængig af statspenge ovenfra end af frivillige medlemmers indsats, så bliver topstyret vigtigere end græsrodsarbejdet.

Mindretallet erkender, at politikerne har sværere og sværere vilkår at arbejde under. Sagerne bliver mere og mere indviklede. Der behandles flere og flere love. Men det vil være helt forfejlet at bekæmpe dette problem ved at give partierne flere statspenge til at hyre flere eksperter.

Problemerne er i vidt omfang selvskabte. Politikerne kunne hjælpe sig selv ved at lovgi-

ve noget mindre, ved at lave lovene enklere og ved at blande sig i færre detaljer.

Tankegangen er farlig for folkestyret, fordi den fremmer en udvikling, hvor den politiske beslutningsproces bliver fjernet mere og mere fra folket. Til gengæld bliver den overtaget af eksperter. Hvis politikernes svar på et påstået ekspertvælde er at omgive sig selv med en hærskare af tilsvarende eksperter, så udvikles en karikatur af folkestyre, hvor eksperter taler med eksperter hen over hovedet på såvel politikere som befolkning.

Kampen mod ekspertvældet kræver ikke flere penge til nye eksperter. Der er mere brug for sund fornuft, god og tæt kontakt til befolkningen og selvstændig politisk tankevirksomhed.

Da det danske folkestyre opstod og udviklede sig i midten af sidste århundrede, eksisterede der ikke egentlige politiske partier. Vælgerne stemte på personer, som de havde tillid til. Folkestyret bestod i den direkte kontakt mellem vælgerne og de valgte. Der var ikke skudt partier ind som mellemlid. Grundloven taler da heller ikke om partier, men kun om Folketinget og medlemmer af Folketinget.

Siden opstod der politiske partier. De udviklede sig mest som en praktisk foranstaltning. Og partierne har en både nyttig og positiv funktion i det danske demokrati. Men folkestyret står og falder ikke med partierne.

Mindretallet finder ikke, at partierne er i krise. Og det er en misforståelse at sige, at folkestyret er i krise, selv om partierne måtte være i krise. Under alle omstændigheder er det mindretallets opfattelse, at partier skal kunne gå ned, hvis de gør det så dårligt, at ingen ønsker at være medlemmer. Folkestyret finder så nye former og overlever endda. Der står ingen steder skrevet, at der skal være statsgaranti for politiske partiers eksistens.

Folkestyret blev født som et oprør mod enevælden og kongens forbrug af borgernes skattepenge. Og dette er netop folkestyrets inderste ide: At befolkningen skal styre og kontrollere statsmagten og dens forbrug af penge.

En af politikernes vigtigste opgaver er altså på borgernes vegne at styre og kontrollere statsmagten og statskassen. Derfor er det farligt for folkestyret, hvis partierne bliver afhængige af tilskud fra staten.

Hvis partierne bliver afhængige af den statskasse, som de har til opgave at kontrollere, så